



บทที่ 9 การอภิปราย

อาจารย์มัลลิกา ผ่องแผ้ว

ความหมายของการอภิปราย

- แปลว่า “การพูดจกกัน หรือ ปรึกษาหารือกัน” การอภิปราย คือ บุคคลกลุ่มหนึ่งที่มาพูดจกร่วมกัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิด ทศนคติ หรือเพื่อพิจารณาในปัญหาด้านใดด้านหนึ่งแล้วหาข้อยุติหรือหาข้อสรุปของปัญหานั้น



ความมุ่งหมายของการอภิปราย

- 1. เพื่อเสนอปัญหาหรือเรื่องบางอย่าง
- 2. ให้คนกลุ่มหนึ่งมาร่วมแสดงความคิดเห็น
- 3. ผู้ร่วมอภิปรายเสนอข้อเท็จจริง
- 4. หาข้อยุติของปัญหาหรือเรื่องดังกล่าว
- 5. ให้ข้อคิดดังกล่าวแก่ผู้ฟัง



ประเภทของการอภิปราย



ประเภทของการอภิปราย แบ่งได้เป็น 2 ประเภท

1. การอภิปรายในกลุ่ม
2. การอภิปรายในที่ประชุม



ประเภทของการอภิปราย (ต่อ)

1. การอภิปรายในกลุ่ม

- การอภิปรายที่บุคคลมาร่วมปรึกษาหารือกัน อาจมีจำนวนตั้งแต่ 2-8 คนขึ้นไป เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้ทัศนคติต่างๆ ต่อปัญหาหรือหัวข้อการอภิปราย การอภิปรายแบบนี้จะมีประธานหรือไม่มีก็ได้ ผู้อภิปรายทุกคนมีสิทธิในการพูด



ประเภทของการอภิปราย (ต่อ)

1. การอภิปรายในกลุ่ม (ต่อ)

1.1 ประเภทของการอภิปรายในกลุ่ม แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1.1 การอภิปรายกลุ่มย่อย เป็นการอภิปรายที่สมาชิกในกลุ่มมีจำนวนประมาณ 2-8 คน การอภิปรายแบบนี้ช่วยให้กลุ่มสามารถแบ่งซอยปัญหาใหญ่ๆ เป็นปัญหาย่อยๆ

1.1.2 การอภิปรายกลุ่มใหญ่ เป็นการอภิปรายที่สมาชิกในกลุ่มมีมากกว่าอภิปรายกลุ่มย่อย โดยทั่วไปเป็นการนำเอากลุ่มอภิปรายย่อยๆ ที่มีหน้าที่พิจารณาปัญหาของกลุ่มตนมาร่วมพิจารณาในที่อภิปรายกลุ่มใหญ่ เพื่อหาหรือหาข้อตกลงหรือข้อเสนอแนะ



ประเภทของการอภิปราย (ต่อ)

1. การอภิปรายในกลุ่ม (ต่อ)

1.2 สถานที่สำหรับการอภิปรายกลุ่ม

การจัดสถานที่ที่มีหลักทั่วไปที่ควรคำนึงถึง คือ ความพอเหมาะขนาดห้องควรเหมาะกับจำนวนผู้ฟัง

1.3 ลักษณะที่ดีของการอภิปรายในกลุ่ม

1.3.1 สมาชิกหรือคณะกรรมการในการวางแผนในการอภิปรายจะต้องเป็นผู้เลือกหัวข้อที่จะอภิปราย

1.3.2 ประธานและสมาชิกจะต้องเตรียมเรื่องที่จะอภิปรายร่วมกัน

ประเภทของการอภิปราย (ต่อ)

1. การอภิปรายในกลุ่ม (ต่อ)

1.3 ลักษณะที่ดีของการอภิปรายในกลุ่ม (ต่อ)

1.3.3 คำถามคำตอบส่วนใหญ่ต้องมาจากสมาชิก ไม่ใช่มาจากประธานแต่ฝ่ายเดียว

1.3.4 ควรส่งเสริมความคิดเห็นในแง่ต่างๆหลายๆด้าน ไม่ใช่เพียงด้านใดด้านหนึ่ง แต่ก็ต้องไม่กว้างจนเกินไปจนหาสาระไม่ได้

1.3.5 เน้นถึงความสำคัญของแต่ละบุคคล

1.3.6 สมาชิกจะต้องมีทักษะ การคิด การอ่าน เขียน ฟัง

และพูด

ประเภทของการอภิปราย (ต่อ)

1. การอภิปรายในกลุ่ม (ต่อ)

1.3 ลักษณะที่ดีของการอภิปรายในกลุ่ม (ต่อ)

1.3.7 ช่วยให้สมาชิกแต่ละคนมีวุฒิภาวะดีขึ้น และมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีขึ้น

1.3.8 ช่วยให้สมาชิกมีมนุษยสัมพันธ์และความรับผิดชอบ
ดีขึ้น



ประเภทของการอภิปราย (ต่อ)

1. การอภิปรายในกลุ่ม (ต่อ)

1.3 ลักษณะที่ดีของการอภิปรายในกลุ่ม (ต่อ)

1.3.9 บรรยากาศในที่ประชุมจะต้องเป็นไปตามธรรมชาติ มีความเป็นกันเอง และได้รับความรู้

1.3.10 ควรจะอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของที่ประชุมได้
วางไว้



ประเภทของการอภิปราย (ต่อ)

1. การอภิปรายในกลุ่ม (ต่อ)

1.4 ผลที่ได้รับจากการอภิปรายในกลุ่มที่ดี

1.4.1 มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีวัตถุประสงค์
ในบรรยากาศที่เป็นกันเอง ทำให้สมาชิกได้มีโอกาสเข้าใจซึ่งกันและกันมาก
ขึ้น

1.4.2 ช่วยให้ที่ประชุมได้มีโอกาสตกลงกันได้ ตาม
ครรลองของระบอบประชาธิปไตย



ประเภทของการอภิปราย (ต่อ)

1. การอภิปรายในกลุ่ม (ต่อ)

1.4 ผลที่ได้รับจากการอภิปรายในกลุ่มที่ดี (ต่อ)

1.4.3 ช่วยให้สมาชิกได้มีโอกาสเข้าใจความคิดเห็นของผู้อื่น และรู้จักเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และมีการพัฒนาทัศนคติในทางสร้างสรรค์และมีคุณค่า

1.4.4 ช่วยให้สมาชิกรู้จักใช้ปัญญาและควบคุมอารมณ์ได้ดี ค้นคว้าหาข้อเท็จจริง และสรุปผลเพื่อแก้ไขปัญหา เป็นการฝึกปัญหาและประสบการณ์ของคนหลายคนเข้าด้วยกัน

ประเภทของการอภิปราย (ต่อ)

1. การอภิปรายในกลุ่ม (ต่อ)

1.4 ผลที่ได้รับจากการอภิปรายในกลุ่มที่ดี (ต่อ)

1.4.5 การได้ร่วมอภิปรายช่วยให้บุคคลมีโอกาสดัดแปลงตัวเองในทางสังคมดีขึ้น เพราะไม่เอาตัวเองเป็นใหญ่ แต่ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น



ประเภทของการอภิปราย (ต่อ)

1. การอภิปรายในกลุ่ม (ต่อ)

1.5 ผู้มีส่วนในการอภิปรายกลุ่ม

1.5.1 ผู้ดำเนินการอภิปราย

คุณสมบัติของผู้ดำเนินการอภิปราย

ในกรณีที่การอภิปรายครั้งนั้นมีประธานหรือผู้ดำเนินการอภิปราย ผู้ดำเนินการอภิปรายซึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในบางครั้ง จะต้อง
มีคุณสมบัติดังนี้



ประเภทของการอภิปราย (ต่อ)

1. การอภิปรายในกลุ่ม (ต่อ)

1.5 ผู้มีส่วนในการอภิปรายกลุ่ม

1.5.1 ผู้ดำเนินการอภิปราย (ต่อ)

➤ คุณสมบัติของผู้ดำเนินการอภิปราย (ต่อ)

- 1) มีความรู้ในเรื่องที่จะอภิปราย
- 2) มีความรู้เกี่ยวกับผู้อภิปราย
- 3) มีวาทศิลป์
- 4) มีบุคลิกภาพดี
- 5) รู้จักวางตัวเป็นกลาง
- 6) รู้จักการดำเนินการอภิปราย



ประเภทของการอภิปราย (ต่อ)

1. การอภิปรายในกลุ่ม (ต่อ)

1.5 ผู้มีส่วนในการอภิปรายกลุ่ม

1.5.1 ผู้ดำเนินการอภิปราย (ต่อ)

➤ หน้าที่ของผู้ดำเนินการอภิปราย

- 1) ทำหน้าที่เป็นผู้นำอภิปราย
- 2) แนะนำผู้อภิปรายแต่ละคน
- 3) กล่าวนำประเด็นที่จะอภิปราย
- 4) เชิญผู้อภิปรายแต่ละคนแสดงความคิดเห็น
- 5) เมื่อการอภิปรายสิ้นสุดลง
- 6) เปิดโอกาสให้ผู้อภิปรายคนอื่นซักถาม



ประเภทของการอภิปราย (ต่อ)

1. การอภิปรายในกลุ่ม (ต่อ)

1.5 ผู้มีส่วนในการอภิปรายกลุ่ม

1.5.1 ผู้ดำเนินการอภิปราย (ต่อ)

➤ ผู้อภิปราย

ผู้อภิปรายควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ คือ

- 1) เป็นผู้มีความสนใจหรือรู้เรื่องที่จะอภิปราย
- 2) ต้องพูดด้วยเหตุผล เวลาพูดอะไรออกไปก็ไม่
ต้องพูดซ้ำซาก
- 3) รักษาเวลาของการพูดโดยเคร่งครัด



ประเภทของการอภิปราย (ต่อ)

2. การอภิปรายในที่ประชุม

2.1 เป็นการอภิปรายที่กำหนด วัตถุประสงค์ไว้แน่นอนว่า ทุกคนจะมาร่วมประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นสำหรับหาข้อยุติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อรวบรวมทำรายงานเสนอหน่วยงานที่เหนือกว่าขึ้นไป การอภิปรายแบบนี้นิยมจัดสถานที่เป็นรูปโต๊ะกลม มีประธานในการอภิปรายซึ่งทำหน้าที่อย่างเคร่งครัดมากกว่าการอภิปรายกลุ่ม โดยจะควบคุมในการดำเนินการอภิปรายให้เป็นไปตามระเบียบแบบวาระ อาจมีการคัดเลือกผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้เป็นอย่างดีประมาณ 2-5 คน ร่วมอภิปรายเป็นคณะ โดยมีบุคคลอีกคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานดำเนินการ

ประเภทของการอภิปราย (ต่อ)

2. การอภิปรายในที่ประชุม (ต่อ)

2.2 ผู้มีส่วนร่วมในการอภิปรายในที่ประชุม

- 1) ประธาน
- 2) รองประธาน
- 3) สมาชิก
- 4) ที่ปรึกษาหรือวิทยากร
- 5) เลขานุการ



ประเภทของการอภิปราย (ต่อ)

2. การอภิปรายในที่ประชุม (ต่อ)

2.3 คุณสมบัติของประธานในการอภิปรายในที่ประชุม

2.3.1 คุณสมบัติทั่วไป

- 1) จะต้องมีความทางดี นุ่มนวล
- 2) ปฏิภาณดี มีไหวพริบ
- 3) เป็นนักพูด นักฟังที่ดี



ประเภทของการอภิปราย (ต่อ)

2. การอภิปรายในที่ประชุม (ต่อ)

2.3 คุณสมบัติของประธานในการอภิปรายในที่ประชุม (ต่อ)

2.3.2 คุณสมบัติในการนำอภิปราย

- 1) การนำอภิปรายเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง
- 2) เตรียมคำถามที่เหมาะสมไว้เพื่อเป็นการเริ่มต้นอภิปราย
- 3) ต้องคอยสรุปสาระในการอภิปรายให้สอดคล้องต่อเนื่อง
- 4) รู้จักผู้เข้าอภิปรายทั้งหมด
- 5) สามารถพูดแบบฉับพลัน



ประเภทของการอภิปราย (ต่อ)

2. การอภิปรายในที่ประชุม (ต่อ)

2.4 หน้าที่ของประธานในการอภิปรายในที่ประชุม

2.4.1 เป็นผู้เปิดอภิปราย กล่าวถึงปัญหาต่างๆไป

2.4.2 ต้องควบคุมการอภิปรายให้อยู่ในระเบียบ

2.4.3 เป็นผู้รักษาเวลา

2.4.4 เป็นผู้ปิดอภิปราย



ประเภทของการอภิปราย (ต่อ)

2. การอภิปรายในที่ประชุม (ต่อ)

2.5 ผู้ร่วมอภิปรายในที่ประชุม

2.5.1 คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมอภิปรายในที่ประชุม

- 1) มีความสามารถในการพูดโดยจับพจน์
- 2) มีบุคลิกภาพดี
- 3) รู้จักกำหนดระยะเวลาและจำนวนครั้งที่ร่วมอภิปรายข้อคิดเห็น

2.5.2 ช่วยสร้างบรรยากาศที่ประชุมให้นำเรียนรมย์ เห็นผู้นำอภิปรายหรือผู้ร่วมประชุมพูดไม่ดีพอ ก็ควรหาทางช่วยเหลือให้ดีขึ้นอย่างแนบเนียน





จบการบรรยายบทที่ 9 การอภิปราย

